

Pelastusopisto

Sisäministeriön kannanotto Pelastusopiston vuoden 2024 tilinpäätöksestä

Sisäministeriö antaa valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992) 66 i §:n edellyttämän kannanottonsa Pelastusopiston vuoden 2024 tilinpäätöksestä.

Kannanotto perustuu Pelastusopiston vuoden 2024 tilinpäätösasiakirjaan, tulosohjausasiakirjoihin, Valtiontalouden tarkastusviraston laatimaan tilintarkastuskertomukseen vuodelta 2024 sekä viraston toiminnasta saatuun muuhun informaatioon.

Ministeriön yleisarvio Pelastusopiston tuloksellisuudesta ja tavoitteiden toteutumisesta on **hyvä** (asteikko: erinomainen = tavoitteet on ylitetty, hyvä = tavoitteet on saavutettu, tyydyttävä = tavoitteet ovat toteutuneet osittain, välttävä = tavoitteet eivät toteutuneet, heikko) = ei aloitettu tai tavoitteista luovuttu).

Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomuksessa ei ollut virastolle olennaista huomautettavaa.

1. Arvio tuloksellisuudesta ja sen kehityksestä sekä asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta

Pelastusopisto on saavuttanut tulostavoitteensa hyvin. Pelastusopisto on toteuttanut perustehtävänsä laadukkaasti. Vuonna 2024 korostui pelastajakoulutuksen lisäyksen käynnistyminen. Henkilöstön työtyytyväisyys on parantunut edellisestä vuodesta.

1.1 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Pelastusopistolle ei asetettu yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita tulossopimuksessa 2024–2028, mutta Pelastusopisto edisti toimillaan hallinnonalan yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista, esimerkiksi:

- Ihmiset, viranomaiset, elinkeinoelämä ja yhteiskunta ovat hyvin varautuneita ulkopuoliseen vaikuttamiseen sekä erilaisiin kriiseihin ja häiriöihin.

1.2 Toiminnallinen tuloksellisuus

Pelastusopistolle asetettiin seuraavat tulostavoitteet:

- Pelastusopiston koulutus on laadukasta ja vastaa tarvetta.
- Pelastusopiston TKI -toiminta on laadukasta ja vastaa tarvetta.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@gov.fi
www.intermin.fi

- Varautumiskoulutus vahvistaa kansallista turvallisuutta ja yhteiskunnan kriisinkes-
tävyyttä.
- Henkilöstö on hyvinvoivaa muuttuvassa toimintaympäristössä.
- Pelastusopiston koulutustoiminta turvaa pelastustoimen ja hätäkeskustoiminnan
suorituskykyä.

Pelastusopisto saavutti sille asetetut tulostavoitteet tavoitteet pääosin hyvin ja myös ylitti asetettuja tavoitteita joitakin yksittäisiä indikaattoreita lukuun ottamatta.

1.2.1 Toiminnallinen tehokkuus

Pelastusopisto saavutti tavoitteensa pääosin.

Tutkintokoulutuksen koulutettavapäiviä toteutui vuonna 2024 yhteensä 90 029. Vuonna 2023 koulutettavapäiviä oli 98 768. Ammatillisen koulutuksen osuus koulutettavapäivistä oli 60 253 päivää ja päällystökoulutuksen koulutettavapäiviä oli 29 776 päivää.

Ammatillisen koulutuksen koulutettavapäivät laskivat edellisvuodesta 9 %. Laskua selittää se, että vuonna 2024 valmistui suunnitelmien mukaisesti vain yksi alipäällystökurssi.

AMK-koulutuksen osalta koulutettavapäiviä oli yhteensä 29 776 päivää, joka on 9 % enemmän kuin edellisvuonna. Kasvu johtui siitä, että opiskelija voi itse vaikuttaa valmistu-
misensa ajankohtaan.

Varautumiskoulutuksen määrässä oli merkittävää kasvua. Pakollista varautumiskoulutusta toteutui vuonna 2024 yhteensä 285 koulutettavapäivää. Vuonna 2023 luku oli 174 päivää. Muun varautumiskoulutuksen koulutettavapäivien määrä oli 5 533 koulutuspäivää. Vuonna 2023 koulutettavapäiviä oli 4281. Varautumisen koulutettavapäivien määrän kasvuun vaikuttivat mm. uudet verkkokurssit, jotka saivat hyvän vastaanoton.

Liiketaloudellisen täydennyskoulutuksen koulutettavapäivämäärä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna (vuonna 2023: 2 738 ja vuonna 2024: 2 980 koulutuspäivää). Määrän kasvuun vaikuttivat Pelastusopiston toteuttamat siviilipalveluksen täydennyspalveluskoulutukset sekä pelastustoiminnan johtamisen täydennyskoulutuksen lisääntyminen.

Kokonaisuutena koulutettavapäiviä oli noin 2 % enemmän edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2023 oli 99 150 koulutettavapäivää. Koulutuksen ja TKI-toiminnan htv-määrä nousi vuonna 2024 noin 10 %. Koulutettavapäivät suhteessa opetus- ja TKI-henkilökuntaan tai koulutettavapäivät suhteessa opetushenkilökuntaan laskivat yhteensä noin 5 % verrattuna vuoteen 2023.

1.2.2 Tuotokset ja laadunhallinta

Pelastusopisto saavutti tavoitteensa pääosin.

Pelastusopistosta valmistui 246 tutkinnon suorittanutta ja asetettu tavoite (242) ylitettiin. Koulutuksen laadun osalta kaikkien koulutusmuotojen koulutuspalautteen keskiarvo oli 3,56 (tavoite 3,15) arviointiasteikolla 1–4.

Hakijat/aloituspaikka suhdeluvun ammatillisen koulutuksen tavoite (5,0/aloituspaikka) toteutui hyvin ollen 6,33. AMK-tutkinnon suhdeluku parani edellisestä vuodesta ja oli 5,1 hakijaa/aloituspaikka tavoitteen ollessa 5/aloituspaikka. Hakijamäärät olivat kokonaisuudessaan hyvät, myös pelastajatutkinnon osalta, vaikka aloituspaikkamäärät lähes kaksinkertaistettiin syksyllä 2024. Opiskelijarekrytointiin liittyvää markkinointia ja yhteistyötä pelastustoimen työnantajien sekä Hätäkeskuslaitoksen kanssa kehitettiin.

Ammatillisen koulutuksen keskeyttämisprosentti/aloituspaikat tavoite oli 1,0 ja toteuma 1,51. Ammattikorkeakoulutuksen keskeyttämisprosentti/aloituspaikat tavoite oli 1,5 ja toteuma 1,82.

Pelastajalisäys käynnistyi syksyllä 2024. Hakijoita oli ennätysmäärä 468.

Työelämävastaavuuskyselyä ei voitu toteuttaa, koska kohderyhmänä olleet opiskelijat eivät olleet myöntäneet lupaa henkilötietojensa käyttämiseen tutkimustarkoituksessa.

Sopimushenkilöstön koulutusta kehitettiin mm. järjestämällä koulutusta ruotsin kielellä sekä kääntämällä materiaalia ruotsiksi.

Vuonna 2024 kansainvälisessä pelastustoiminnassa toteutui neljä tehtävää, joilla oli yhteensä 52 henkilöä. Kansainvälisen pelastustoiminnan koulutettavapäivien ja koulutettujen määrä toteutui yli tavoitteen. Kansainvälisen pelastustoimen asiantuntijarekisterissä olevien määrä ei yltänyt tavoitteeseensa, koska toiminnasta on jäänyt siinä aiemmin mukana olleita henkilöitä pois ja koska koulutuksiin ei saatu pelastuslaitoksilta edustajia. Pelastusopisto on osallistunut aktiivisesti kansainväliseen toimintaan liittyviin hankkeisiin sekä verkostoyhteistyöhön.

TKI-palveluissa valmistui vuoden 2024 aikana 27 julkaisua, mikä ylittää selkeästi vuodelle asetetun tavoitteen, 10 julkaisua. TKI-henkilöstö on myös tuottanut muun muassa tieteellisiä julkaisuja ja tutkimusraportteja.

1.3 Henkilöstövoimavarojen hallinta ja kehittäminen

Pelastusopisto saavutti tavoitteensa osittain.

Työtyytyväisyydessä oli havaittavissa myönteistä kehitystä. Työtyytyväisyys ja kokonais työtyytyväisyys ovat parantuneet edellisistä vuosista, vaikka kaikkia osa-alueiden tavoitteita ei saavutettu. Pelastusopiston työtyytyväisyysindeksi nousi ollen 3,53. Indeksillä oli edellisenä vuonna 3,39. Työtyytyväisyyden sekä henkilöstön luottamuksen rakentaminen työnantajaa kohtaan olivat vuoden 2024 kehittämiskohteita.

Organisaatorakenne päivitettiin 1.1.2025 lukien vuonna 2024 tehdyn henkilöstökyselyn perusteella. Vuonna 2024 Pelastusopistolla pidettiin yhteistoimintamenettelyt tuotannollisista ja taloudellisista syistä koskien vuoden 2025 toimintaa ja taloutta. Irtisanomisilta ja osa-aikaistamisilta vältyttiin. Tuottavuustoimenpiteet haettiin toimintaa supistamalla muulla tavoin sekä hyödyntämällä henkilöstön luonnollista poistumaa henkilöstömenojen hallinnassa.

Henkilöstön määrä kasvoi hieman edellisestä vuodesta. Henkilöstöstä 75,9 % on vakituisessa virkasuhteessa ja 24,1 % määräaikaissä virkasuhteessa.

Sairauspoissaolojen määrä kasvoi ollen 6,6 työpäivää/htv. Suurin osa sairauspoissaoloista oli 1–3 päivän poissaoloja. Työtapaturmia sattui kahdelle työntekijälle ja niistä aiheutui 10 sairauspoissaolopäivää. Opiskelijat ilmoittivat 25 tapaturmasta, joista 11:sta laadittiin tapaturmailmoitus Valtiokonttorille.

2. Käytettyjen tuloksellisuuden raportoinnin perusteiden asianmukaisuus ohjauksen ja tulosvas- tuun kannalta sekä ministeriön kanta kehittämistarpeista

Ministeriö toteaa, että viraston raportointi perustuu viraston kanssa laadittuun tulossopimukseen sekä sopimuksessa oleviin mittareihin ja tavoitteisiin. Virasto on riittävästi raportoinut tavoitteiden toteutumista. Viraston perustoimintaa kuvaavat seurattavat mittarit eivät edellytä lisätarkastelua tai aiheuta toimenpiteitä. Virasto on käsitellyt henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja tilinpäätöksessään kattavasti. Tulossopimuksen tavoitemittaristoa on kehitetty vuodelle 2025 ja kehitystyö jatkuu edelleen.

Yhteistyö ministeriön ja viraston henkilöstön välillä on ollut avointa, molemminpuoliseen luottamukseen perustuvaa ja sujuvaa.

3. Toimenpiteet, joihin viraston on tarpeen ryhtyä tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Pelastusopiston tulee jatkossakin toimia hyvässä ja rakentavassa yhteistyössä sisäministeriön sekä yhteistyökumppaneiden kanssa. Pelastusopiston tulee kiinnittää huomiota yhteistyön sujuvuuteen Helsingin pelastuskoulun kanssa.

Pelastusopiston tulee jatkaa edelleen toimenpiteitä ydintoiminnan jatkuvuuden ja laadun turvaamiseksi sekä työhyvinvoinnin parantamiseksi. Pelastusopiston tulee jatkaa viraston tuottavuusohjelman toimeenpanoa.

Viraston tulee raportoida mahdollisista toiminnan poikkeamista viipymättä paitsi tulosohjausprosessissa myös muussa yhteistyössä.

4. Ministeriön toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Sisäministeriö toimii tiiviissä ja hyvässä yhteistyössä Pelastusopiston kanssa ja seuraa osana tulosohjausprosessia viraston tuloksellisuuden kehittymistä hallitusohjelma- ja tulostavoitteiden saavuttamiseksi.

Sisäministeriö varmistaa tulosohjauskeinoin Pelastusopiston tuottavuusohjelman toimeenpanon. Tuottavuusohjelmaa valmistellaan yhteistyössä viraston kanssa ja määritellään keskeiset toimenpiteet säästöjen toimeenpanemiseksi.

Pelastajalisäys ja sen vaikutukset toimintaan ovat sisäministeriön erityisessä seurannassa. Sisäministeriö huolehtii omalta osaltaan alan tarpeiden seuraamisesta ja niihin vastaamisesta.

Sisäministeri

Mari Rantanen

Kansliapäällikkö

Matti Sarasmaa

Liitteet

-

Jakelu

Pelastusopisto

Tiedoksi

Valtiokonttori
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiovarainministeriö
Sisäministerin erityisavustajat
Sisäministeriö, pelastusosasto

VN/6202/2025-SM-27

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: